

פרד"ס כיבוד דוד

ע"ש דוד שלמה בן ריבה ז"ל
ראש-הכולל הרב אורי פולק שליט"א

מס'

פרשת שמות- פשט לא להתיימש מהגלות- מפי הרב

"ותתצב אחותו מרחוק לדעת מה יעשה לו"

רואים אנו את האמונה הגדולה של מרים בגאולה, ואע"פ שעמרם ויוכבד ואהרון חזרו הביתה כאשר ראו שהתיבה מתרחקת, עם כל זאת מרים מחכה לישועה, שידעה שמשה הוא גואלן של ישראל, ואסור להתיימש. עד שמגיעה בתיה בת פרעה ומצילה אותו ועל ידו נגאלו ישראל.

רואים אנו כמה חשוב שלא להתיימש מהגלות, ואפילו שנראה שמתרחקת מאיתנו כמו התיבה, ודווקא שנראה שהצרה קשה- דווקא שם נמצאת הישועה. "ועת צרה היא ליעקב- וממנה יושע". כמו שאומרת הגמרא במסכת מגילה (ד' י"ז): "והאומר מר בשישית קולות, בשביעית מלחמות, במוצאי שביעית בן דוד בא. מלחמה נמי אתחלתא דגאולה היא". רואים שסימן הגאולה היא ע"י מלחמה, שהיא הצרה, כמו היולדת שאינה יכולה ללדת, אלא אם כן יש לה צירים, וככל שהצירים מתחזקים- הלידה מתקרבת. ואח"כ בה השמחה הגדולה.

כן בימנו, אנו יצאנו משנה שביעית שהיו רק קולות מלחמה, ועכשיו, מוצאי שביעית מלחמה בעזה. וזוהי הצרה, וכולם צריכים להתחזק באמונה שלמה ובתשובה שלמה ולהתפלל על חיילנו ועל כל עם ישראל שבעזרת ה' מלחמתנו היא פתח לגאולה.

"ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר. ולכהן מדין שבע בנות ותשאנה ותדלנה את הרהטים להשקות צאן אביהן" (פב' פס' טו')

רש"י: וישב בארץ מדין, נתעכב שם, כמו וישב יעקב, וישב על הבאר. למד מיעקב שנזדווג לו זיווג על הבאר, וכן זכה משה כמו שכתוב בהמשך: "ותאמרנה איש מצרי הצילנו מיד הרועים וגם דלה דלה לנו וישק את הצאן. ויאמר אל בנותיו: למה זה עזבתן את האיש, קראן לו ויאכל לחם (ואין לחם אלא אשה, כמו שמצינו אצל יוסף שפוטפר נתן לו כל אשר בבית חוץ מהלחם שהיא אשתו) ויואל משה לשבת את האיש ויתן לו את ציפורה בתו". רש"י: למה זה עזבתן את האיש. הכיר בו שהוא מזרעו של יעקב שהמים עולים לקראתו. וראה בשפתי חכמים בארוכה כיצד למד זאת מהפסוקים. כמו שמצינו אצל רבקה כאשר המים עלו לקראתה. ולכן אליעזר עבד אברהם רץ לקראתה.

וצריך להבין. מה הטעם שכל הזיווגים הם ליד הבאר גם אצל יצחק וכן אצל יעקב וכן אצל משה. רק שאצל יצחק בא לו הזיווג בקלות ע"י אליעזר בלא טורח. ואצל יעקב היה להזיז את האבן מעל פי הבאר. ואצל משה היה צריך ג"כ לגרש את הרועים ולהשקות את הצאן. וזה מש"כ: "קשה זיווגו של האדם כקריעת ים סוף". כל שבט הקיף את הים הקף יותר גדול כיוון שהיו 12 שבילים וחזרו לאותו מקום. כחצי גורן עגולה. א"כ העיגול הראשון עשה סיבוב קצר וזה שזוכה בזיווג בקלות כמו יצחק ושאר השבטים עשו היקף גדול יותר והשבט האחרון עשה את ההיקף הגדול ביותר כמו שראינו שהיה צריך יעקב לעבוד 14 שנה בלאה ורחל. והסיבה שמוצאים את הזיווג ליד הבאר, כיוון שיש שם זרימת מים וחיות כמו רחם האשה שבהריון יש שם מי שפיר, ואם היא עקרה המקום נקרא בור שאין בו מים ויש בו נחשים ועקרבים, החיצוניים המעכבים ההריון.

פאני השבת:

בברכת שבת שלום
הרב אורי פולק שליט"א

רמז - צו השעה - מפי הרב

דע כי אין דבר שאינו רמוז בתורתנו הקדושה והכל חלק מתוכנית אלוקית. אף באשר למלחמה המתחוללת בימים אלו בעזה כפי שנרמזה כבר בבניאים:

בעמוס פרק א' פס' ו-ט: "כה, אָמַר ה' עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשְׁעֵי עֵזָה, וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ: עַל-הַגְלוֹתֶם גְּלוֹת שְׁלֹמֹה, לְהַסְגִּיר לְאָדוֹם. וְשַׁלַּחְתִּי אֵשׁ, בְּחֹמַת עֵזָה; וְאָכְלָהּ, אַרְמְנֹתֶיהָ. וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאֲשֶׁדֶד, וְתוֹמֵךְ שִׁבְט מֵאֲשֶׁקְלוֹן; וְהִשִּׁיבֹתִי יָדַי עַל-עֶקְרוֹן, וְאֶבְדּוּ שְׂאֵרֵיט פְּלִשְׁתִּים אָמַר ה'. כֹּה, אָמַר ה', עַל-שְׁלֹשָׁה פְּשְׁעֵי-צָר, וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ: עַל-הַסְגִּירֶם גְּלוֹת שְׁלֹמֹה, לְאָדוֹם, וְלֹא זָכְרוּ, בְּרִית אֲחִים. וְשַׁלַּחְתִּי אֵשׁ, בְּחֹמַת צָר; וְאָכְלָהּ, אַרְמְנֹתֶיהָ.

עמוס התחיל להתנבאות על הגויים שהם שכנים של א"י והרעו לישראל בהיותם בארצם. ונבא שהאל יתברך ינקה בהם. לדעת האברבנל שעמוס ניבא על שש אומות: על דמשק שהיה ראש ארם, ועל עזה שהיא ראש מלכות פלישתים, ועל צור, ואדום, ועמון, ומואב. והטעם שלא הזכירו את האומות שהחריבו את א"י, מפני שכבר קדם יואל בנבואה זו, ומחריבי א"י וחורבן ראשון ושני. באומרם: "וקיבצתי את כל הגויים והורדתיים אל עמק יהושפט ונשפטי עימם שם על עמי ונחלתי ישראל, אשר פזרו בגויים את ארצי חילקו". ואמר גם כן: "מצרים לשמה תהיה, ואדום למדבר שממה".

ובפסוק זה עמוס מתנבא על פלישתים, שבהם היו ג' עוונות החמורים ונענשו על העוון הרביעי על היגלותם גלות שלמה להסגיר לאדום. שפליטי ישראל שחנו דרך ארץ פלישתים שהיא סמוכה להם, לפי שהיו בשלום איתם. ופלישתים היו לוקחים ומסגירים אותם ליד אדום. וזהו גלות שלמה בהיותם שלמים עימם.

ובצפניה פרק ב' פס' ד': "כִּי עֵזָה עֲזוּבָה תִּהְיֶה, וְאֲשֶׁקְלוֹן לְשִׁמְמָה; וְאֲשֶׁדֶד, בְּצִהָרִים יִגְרְשׁוּהָ, וְעֶקְרוֹן, תִּעְקַר". כמו שאנו אומרים בכל יום בתפילת שחרית בקורבנות: "אבינו שבשמים שקיים לנצח נצחים, עשה עמנו חסד בעבור שמך הגדול והנורא שנקרא עלינו, וקים לנו ה' אלקינו מה שהבטחתנו על ידי צפניה חוזך כאמור: בַּעַת הַהִיא אָבִיָּא אַתְּכֶם, וּבַעַת קִבְצִי אַתְּכֶם, כִּי אַתֵּן אַתְּכֶם לְשֵׁם וְלִתְהֵלָה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׂוּבִי אֶת שְׁבוֹתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם, אָמַר ה'".

צריך לדעת שכל מה שאנחנו עוברים זה מאיתו יתברך וכל מטרת המלחמה זה גם לנקות בגויים המצרים לנו וגם לאחד את בני ישראל, שע"י שנאת חינוס חרב בית המקדש וע"י אהבת חינוס שנעשה הרבה חסדים עם תושבי הדרום אותם שעוזבים את האזור מארחים אותם במקומות אחרים וכולם מתפללים עליהם ועל חיילנו ואותם שנשארים בביתם רואים בכל יום ויום ניסים גלויים, ואסור לתלות הניסים הגלויים בטבע, שהיצר הרע רוצה להחליש לנו את האמונה וכל מטרת הניסים לחזק לנו את האמונה ולקרב עוד רחוקים לאבינו שבשמים ונזכרה שיצמח מזה הישועה ויאמר ה' די לצרותנו ויגאלנו גאולת עולמים.

רמז - בעל הטורים

א. **ואלה שמות בני ישראל הבאים** - ר"ת שביה. שאף כשהיו בשביה שמות בני ישראל לא שינו שמותם. שבשביל ד' דברים נגאלו ממצרים. בשביל שלא שינו את שמותם וכו'. וגם כן ואלה ו' מוסיף על ענין ראשון. וימת יוסף ואלה שמות - שציווה להם שלא ישנו שמותם. ואמר להם, אף על פי ששינו את שמי צפנת פענח, אתם אל תשנו את שמותיכם.

ב. **ישראל הבאים** - ר"ת וס"ת מילה. שכל הדור ההוא באו לתקן עוון המילה של אדם הראשון שחטא בק"ל שנים. ולכן אע"פ שפגמו בע"ז לא פגמו בברית. וזה בזכות שיוסף הצדיק שלא פגם עם אשת פוטיפר, לכן כל הדור ההוא למעט שלומית בת דברי שנעשה לאונסה, ואילו כל הדור ההוא היה שמור מחטא זה.

ג. **את יעקב איש** - ס"ת שבת. לומר לך שבשביל שבת ומילה ששמרו במצרים נגאלו. הפסוק מתחיל באות ואו ומסתיים באות ואו, כנגד י"ב שבטים. משל לבונה פלטרין בעמוד אחד - ונפל. וחזר ובנה בשני עמודים - ונפל. בג' עמודים - ונפל. מה עשה? בנאו בי"ב עמודים ועמד. כך אברהם ויצחק יצא מהם פסולת, עד י"ב שבטים שלא היה בהם פסולת. וזהו ווי העמודים, שהם עמודי העולם.

ד. **פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד** - ששה לשונות, כנגד ששה שהיו יולדות בכרס אחד.

ה. **אל עמו - עי"ן עקומה**. אמר בע' נפש ירדו לכאן וכבר נתרבו ממנו.

ו. **הבה נתחכמה** - הבה בגימטריה עולה 21. כלומר שנתחכם על י"ב שבטים.

ז. **והיה כי תקראנה מלחמה** - שהיה ירא, אולי יבואו עליו מלכי כנען למלחמה על הכסף שליט מהם.

ח. **ונוסף** - ג' במסורה: הכא, ואידך ונוסף על נחלת המטה. יש ממפזר ונוסף עוד. שאמרו מצרים שיגרשו אותנו מן הארץ ונוסף על נחלתו שיקחו את כל הארץ. והקב"ה אומר: יש מפזר אתם רוצים לפזרם ולמעטם, ונוסף עוד, שיוסף עליהם ככם אלף פעמים.

ואלה שמות בני ישראל על שם גאולת ישראל נזכרו כאן ראובן שנאמר (שמות ג, ז) ראה ראיתי את עני שמעון על שם (שם ב, כד) וישמע אלהים את נאקתם לוי על שם שנתחבר הקדוש ברוך הוא לצרתם (שם ג, ב) מתוך הסנה לקים מה שנאמר (תהלים צא, טו) עמו אנכי בצרה יהודה על שם שהודו לקדוש ברוך הוא יששכר שנתם להם הקדוש ברוך הוא שזכר שעבודם ביזת מצרים וביזת הים לקים מה שנאמר (בראשית טו, יד) ואחרי כן יצאו ברכוש גדול זבולון על שם שהשכין הקדוש ברוך הוא שכינתו בקרבם שנאמר (שמות כה, ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ואין זבולון אלא בית המקדש שנאמר (מ"א ח, יג) בנה בניתי בית זבול לך מכון לשבתך עולמים ובנימין על שם (שמות טו, ו) ימינך ה' נאדרי בכח דן על שם (בראשית טו, יד) וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול נפתלי על שם תורה ומצוות שנתן להם הקדוש ברוך הוא שכתוב בהם (תהלים יט, יא) ומתוקים מדבש ונופת צופים גד על שם המן שהאכילם הקדוש ברוך הוא שהוא (שמות טז, לא) כזרע גד אשר על שם שהיו מאשרין אותן כל שומעי גאולתן וגדולתן דכתיב (מלאכי ג, יב) ואשרו אתכם כל הגוים כי תהיו אתם ארץ חפץ אמר ה' צבאות יוסף על שם שעתידי הקדוש ברוך הוא להוסיף ולגאול את ישראל ממלכות הרשעה כשם שגאל אותם ממצרים דכתיב (ישעיה יא, יא-טז) והיה ביום ההוא יוסיף ה' שנית ידו וגו' וכל העניין:

וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא ללמדך שכל זמן שהיה אחד מהם קיים מאותן שירדו למצרים לא שעבדו המצרים בישראל. ובני ישראל פרו וישרצו אף על פי שמת יוסף ואחיו אלוקיהם לא מת אלא ובני ישראל פרו וישרצו. דבר אחר כל אחת ואחת ילדה ששה בכרס אחד שנאמר ובני ישראל פרו וישרצו וגו' ויש אומרים שנים עשרה דכתיב פרו שנים וישרצו שנים וירבו שנים ויעצמו שנים במאוד מאוד שנים ותמלא הארץ אותם שנים הרי שנים עשר ויעצמו יש אומרים ששה בכרס אחד ואל תתמה שהרי עקרב שהיא מן השרצים יולדת שבעים רבי נתן אומר ותמלא הארץ אותם כחושים של קנים. ויקם מלך חדש כיון שראו המצרים כך חדשו גזרות עליהם הדא הוא דכתיב ויקם מלך חדש רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזרותיו שחדש גזרות ופורעניות עליהם טעמא דמאן דאמר חדש ממש דמאן דאמר שחדש גזרותיו דלא כתיב וימת וימלוך אשר לא ידע את יוסף על דעתה דמאן דאמר חדש ניחא ועל דעתה דמאן דאמר שחדש גזרותיו מאי דרש בה דהוי דמי כמאן דלא ידע לה ליוסף כלל רבנן אמרי למה קראו מלך חדש והלא פרעה עצמו היה אלא שאמרו המצריים לפרעה בוא ונזדוג לאומה זו אמר להם שוטים אתם עד עכשיו משלהם אנו אוכלים והיאך נזדוג להם אלולי יוסף לא היינו חיים כיון שלא שמע להם הורידוהו מכסאו שלושה חדשים עד שאמר להם כל מה שאתם רוצים הריני עמכם והשיבו אותו לפיכך כתיב ויקם מלך חדש רבנן פתחין פתחא להאי קרא (הושע ה, ז) בה' בגדו כי בנים זרים ילדו עתה יאכלם חודש את חלקיהם ללמדך כשמת יוסף הפרו ברית מילה אמרו נהיה כמצרים מכאן אתה למד שמשא מלן ביציאתן ממצרים וכיון שעשו כן הפך הקדוש ברוך הוא האהבה שהיו המצריים אוהבין אותן לשנאה שנאמר (תהלים קה, כה) הפך לבם לשנוא עמו להתנכל בעבדיו לקים מה שנאמר (הושע ה, ז) עתה יאכלם חדש את חלקיהם מלך חדש שעמד וחדש עליהם גזרותיו אשר לא ידע את יוסף וכי לא היה מכיר את יוסף אמר רבי אבין משל לאחד שרגם אוהבו של המלך אמר המלך התיזו את ראשו כי למחר יעשה בי כך לכך כתב עליו המקרא כלומר היום אשר לא ידע את יוסף למחר הוא עתיד לומר (שמות ה, ב) לא ידעתי את ה':

ויאמר אל עמו הוא התחיל בעצה תחילה לכך לקה תחילה הוא התחיל בעצה תחילה דכתיב ויאמר אל עמו והוא לקה תחילה דכתיב (שמות ז, כט) ובך ובעמך ובכל עבדיך. הבה נתחכמה לו להם לא נאמר אלא לו אמר רבי חמא בר רבי חנינא אמר בואו ונתחכמו לאלוקיהם של אלו נדונם בחרב כבר כתיב (ישעיה סו, טז) ובחרבו את כל בשר לא נדון אותם אלא במים שכך נשבע הקדוש ברוך הוא שאין מביא מבול לעולם שנאמר (שם נד, ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ והם אינם יודעים שעל כל העולם כולו אינו מביא אבל על אומה אחת מביא ועליהם אינו מביא אבל הם באים ונופלים לתוכן שנאמר (תהלים סג, יא) יגירוהו על ידי חרב מנת שועלים יהיו (שמות יח, יא) כי בדבר אשר זדו וגו' בקדירה שבשלו בה נתבשלו אמר רבי חייא אמר רבי סימון שלושה היו באותה עצה בלעם ואיוב ויתרו בלעם שיעץ נהרג איוב ששתק נדון בייסורין יתרו שברח זכו בניו וישבו בלשכת הגזית דכתיב (דה"א ב, נה) (ומשפחות סופרים יושבי יעבץ תרעתים שמעתים שוכתים המה הקינים הבאים מחמת אבי בית רכב וכתוב (שופטים א, טז) ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה. ועלה מן הארץ ועלינו לא נאמר אלא ועלה אמר רבי אבא בר כהנא כאדם שמקלל עצמו ותולה קללתו באחרים. דבר אחר ועלה מן הארץ כל זמן שישראל בירידה התחתונה הם עולים ראה מה כתיב ועלה מן הארץ אמר דוד (תהלים מד, כו) כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו אותה שעה) שם שם, כז) קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך :

וישימו עליו עליהם לא נאמר אלא עליו תנא דבי רבי אלעזר בר רבי שמעון מלמד שהביאו מלבן ותלו בצוארו של פרעה שאם היה אחד מישראל שאומר להם איסטניס אני אומרים לו כלום איסטניס אתה מפרעה שרי מסים דבר שמשים עליו לבנים למען ענותו בסבלותם למען ענות פרעה בסבלותם של ישראל. ויבן ערי מסכנות לפרעה רב ושמואל חד אמר שמסכנות את בעליהן וחד אמר שמסכנות את בניהם שכל העוסק בבנין מתמסכן ורבנן אמרי בתי אוצרות כמה דתימא (ישעיה כב, טו) לך בוא אל הסוכן הזה. את פיתום ואת רעמסס רב ושמואל חד אמר פיתום שמה ולמה נקרא שמה רעמסס שראשון ראשון מתרוסס וחד אמר רעמסס שמה ולמה נקרא שמה פיתום שראשון ראשון פי תהום בולעו:

ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל.

והנה תחלה קראם עם בני ישראל, ואח"כ ויקוצו מפני בני ישראל, ולא הזכיר עם. ושאלה זו נשאלה בספר הזוהר בפרשת שמות. והעניין הוא, כי הנה יוסף גזר מילה על אותם המצרים כנזכר. וגם יעקב אביו, ארז"ל שגם הוא היה מגייר גיורים במצרים, והם בחי' הנשמות הנזכר:

ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך:

הנה ר"ת **את בני ישראל בפרך**, הוא **אביב**, לרמז כי נגאלו בחדש האביב, שהוא חדש ניסן, ודלג עליהם את הקץ, שהיו ת' שנה, והוציאם קודם בחדש האביב, לסבה מה ששעבדום בפרך יותר מדאי. (ע"כ מזולתו):

ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו:

הנה נודע מה שאמרו ז"ל בספר הזהר פרשת שמות, בזה הפסוק, כי מרחוק דא חכמה. והעניין הוא, כי מרים אחותו של משה, היא רחל נוקבא דז"א (זעיר אנפין). ומשה הוא יסוד דאבא בתוך זעיר, ואינה יכולה היא לקבל אורות דאבא, ממקום היותם מתפשטים תוך נה"י (נצח הוד יסוד) דז"א (זעיר אנפין), המכוונים כנגדה כנודע, לפי שהאורות הגדולים בהיותם מקרוב, מחשיכים עיני הרואה אותם. אמנם מבחינת אורות דמוחין דאבא אשר בחג"ת (חכמה גבורה תפארת) דז"א (זעיר אנפין), משם נמשכת הארה אליה מרחוק, ויכולה לקבלה, כמבואר אצלנו בכוונת ברכת אבות דתפילת שחרית של חול וע"ש, ונמצא כי כל הארות אבא הם מרחוק, וכנזכר ג"כ למעלה בדרוש שקדם, בעניין יעקב ודור המדבר:

ותאמר אחותו אל בת פרעה האלך וקראתי וגו':

הנה ר"ת **מן העבריות ותניק לך**, הוא **מהול**. לרמז מ"ש חז"ל, שמשה נולד מהול, (ספר הליקוטים) לכן לא רצה לינק מן הנכריות. וז"ש, ותרא אותו כי טוב הוא, פי', ראתה ביסוד שלו, כי טוב הוא. כי הערלה הוא רע, והוא טוב, מהול:

ויהי בימים ההם וירא איש מצרי מכה איש וגו':

הנה אמר הכתוב מאחיו, לשון רבים. וקרי ביה מאחיו, לשון יחיד, בחירי"ק תחת החי"ת. לרמז מה שנאמר אצלנו, בפסוק כי שבעתים יוקם קין, כי זה המצרי, הוא תערובת הרע שבקין, אחיו של הבל, שהוא משה. ונמצא, כי ראה ברוח קדשו, כי המצרי הזה המכה את האיש העברי, היה מן הרע של אחיו, של קין, ולכן הרגו בשם המפורש, לתקנו, כנזכר ע"ש:

מי שמך לאיש שר ושופט עלינו:

(מזולתו) הנה ר"ת, **מי שמך לאיש שר ושופט**, הוא **משולש**. רמז לו, כי נתגלגל שלשה גלגולים, משה, שת, הבל. ר"ת של שמו. הנה נתבאר, כי ס"ת של **מי שמך לאיש**, שם **יכ"ש**, שהוא חצי שם **נגדיכ"ש**. והוא אחד משם בן מ"ב, להודיע, כי בשם זה של **יכ"ש**, הרג את המצרי. ולא נשתמש רק בחצי השם הנזכר. וזהו שאמרו רז"ל מלמד שהרגו בשם המפורש. ולפיכך הוצרך לברוח מפני פרעה:

ולעתיד לבא ישתמש בו. וזה סוד מה שאומר הפסוק (בראשית מ"ט י'): "עד כי יבא שילה", בגימטריא משה (שילה=משה=345), וישתמש בו השם הרמז בר"ת **כי יבא שילה**, ר"ת **יכ"ש**. עוד נסיים ביאורו לקמן בפסוק וירא והנה הסנה בוער באש, וע"ש תשלומו:

הגהה א"ש, גם שם זה נרמז ליודעי מדע, בפסוק (תהלים צ"א י"ד) **אשגבהו כי ידע שמי**, ר"ת **יכ"ש**. ורמזו זה חז"ל, לסוד שם המפורש הזה, באומרם במשנה (אבות משנה י"ג): **הוא היה אומר, נגד שמא, אבד שמה**. ומלת **נג"ד**, הוא חצי הראשון של שם הנזכר. ורמזו חז"ל, כי המושך חצי השם האחרון, מאבד שם אותו האיש הנזכר עליו, וממית אותו. ויהיה נגד מלשון המשך, כי תרגום משכו, נגידו. ונרמז חצי השם במש"ה למשה (שמות ל"ד י'), נגד כל עמך אעשה נפלאות וגו', ודי בזה: